

Protocol Seksuele Opvoeding

2023

Wij vinden het bij Zonnepret belangrijk dat kinderen zich ontwikkelen op allerlei gebieden. Hierbij hoort ook de seksuele ontwikkeling. Het is belangrijk dat kinderen lichaamsbesef krijgen en een identiteit ontwikkelen. Kinderen leren door middel van onderzoeken. Het lijkt soms alsof deze ontwikkeling zich vanzelf voltrekt. Voor een goede ontwikkeling zijn er vanuit de omgeving echter bepaalde voorwaarden nodig.

Bij Kinderopvang Zonnepret begeleiden we deze ontwikkeling. Dit kan alleen als we hierover bepaalde regels en afspraken hebben opgesteld. Hieronder staan afspraken waarvan wij denken dat ze kinderen helpen om een positieve houding tegenover seksualiteit te krijgen. Daarbij is het belangrijk dat kinderen op het gebied van seksualiteit met elkaar leren omgaan. Het is belangrijk om kinderen, indien nodig, genoeg weerbaar en mondig te maken met betrekking tot dit onderwerp. Zo krijgen ze voldoende zelfvertrouwen om hun eigen grenzen aan te geven.

Afspraken op Kinderopvang Zonnepret die betrekking hebben op de seksuele opvoeding.

- Lichamelijk contact met kinderen is belangrijk. Dit is de normaalste zaak van de wereld. Knuffelen mag. Kinderen moeten niet knuffelen, als ze hier niet zo van houden hoeven ze het niet te doen en respecteren wij hun grens.
- Wanneer kinderen pedagogisch medewerkers aanraken op privé plekken zoals billen, borsten of geslachtsdelen zullen we dit niet direct afkeuren, mits het om een achteloze handeling gaat.
- Van de pedagogisch medewerkers bij Kinderopvang Zonnepret wordt verwacht dat ze nadenken over hun persoonlijke grenzen met betrekking tot seksualiteit. En deze grenzen ook duidelijk maken aan kinderen en hun ouders. Hierbij nemen de pedagogisch medewerkers wel de opvattingen van het dagverblijf in acht.
- Kinderopvang Zonnepret begeleidt de kinderen in hun ontwikkeling met betrekking tot seksualiteit, maar stelt daarin wel grenzen om de kinderen de omgangsnormen over seksualiteit bij te brengen. Dit uit respect voor zichzelf en voor anderen. Kinderopvang Zonnepret zal de kinderen waar nodig uitleg geven over de omgangsnormen en grenzen.
- Wij geven in principe geen seksuele voorlichting op Kinderopvang Zonnepret. Wij vinden dit een taak van de ouders en scholen. Wanneer er vragen zijn van kinderen proberen we deze wel zo goed mogelijk te beantwoorden. We geven per leeftijd een passend antwoord. Dit antwoord passen wij aan, aan de leeftijd en het kind zelf. Als er bijvoorbeeld een vraag komt over menstruatie pak je dit voor een kind van 4 jaar anders aan dan voor een kind van 10 jaar. Voor een kind van vier jaar volstaat het antwoord dat je gaat menstrueren omdat je zo kinderen kan krijgen. En voor een kind van 10 jaar ga je wat meer in op het verhaal van de eisprong. Op Kinderopvang Zonnepret gebruiken wij ook boekjes om deze antwoorden te begeleiden. We maken vragen van kinderen niet beladen, het zijn tenslotte normale vragen. We geven rustig antwoord en op een eerlijke manier. Stelt een kind vaak deze vragen dan is het een taak van de pedagogisch medewerkers om dit door te spelen naar de ouders zodat zij actie kunnen ondernemen door zelf met de kinderen en hun vragen om de tafel te gaan zitten.
- Kinderen van 0-4 mogen elkaar bekijken tijdens het plassen. Vanaf 4 jaar mag dit niet meer. Kinderen zitten dan op de wc met de deur dicht. Zo heeft elk kind vanaf vier jaar ook privacy bij het plassen. Als kinderen in hun broek hebben geplast of gepoept moeten ze zich omkleden in het toilet. Dit om te voorkomen dat andere kinderen kunnen meekijken en de kinderen die zich omkleden wat privacy te gunnen. De

kinderen op Kinderopvang Zonnepret leren ook dat voordat ze van het toilet komen hun broek omhoog moet.

- Kinderen mogen niet aan de geslachtsdelen van andere kinderen zitten.
- Kinderen mogen niet aan hun eigen geslachtsdelen komen wanneer er andere kinderen bij zijn, bijvoorbeeld tijdens het eten of buitenspelen. Ze mogen dit wel doen als ze alleen zijn, bijvoorbeeld in bed of op het toilet. Als het gaat om achteloze handelingen zoals krabben dan is het wel toegestaan.
- Kinderen van 0-4 mogen niet bloot in het badje spelen. Wij hebben liever dat ze een zwembroek of zwemluier of onderbroek aanhebben. Tijdens haal een breng momenten en op het voorplein van Kinderopvang Zonnepret letten wij extra goed op dat de kinderen iets aan hebben met het zwemmen. Ouders die willen dat meisjes een bovenstukje aanhebben kunnen dit doorgeven aan de groepsleiding. Kinderen van de BSO moeten verplicht iets dragen (zwembroek, onderbroek) wanneer ze in het badje gaan. De reden dat wij dit doen is om de kinderen te beschermen. Er komen op de opvang regelmatig bezoekers. Wij vinden het niet nodig dat zij de kinderen bloot kunnen aanschouwen.
- Op Kinderopvang Zonnepret leren we kinderen door middel van spel lichaamsdelen benoemen. (hoofd, schouders, knieën, teen) Hierbij horen ook de geslachtsdelen, borsten en billen.
- Wij verbieden op Kinderopvang Zonnepret niet meteen het roepen van bijvoorbeeld woorden als “poep” en “plas”. Wij negeren het even of proberen het met humor op te lossen. We willen niet dat kinderen de hele dag deze woorden roepen dus op een gegeven moment moeten de kinderen wel stoppen. We verbieden ze het niet gelijk omdat het dan juist spannender wordt deze woorden te roepen. Als kinderen 7 jaar of ouder zijn begrijpen zij dat dit soort woorden bijvoorbeeld aan tafel niet horen. Hier kun je hen dan ook op wijzen. Extremere termen zoals “kut” en “lul” mogen de kinderen niet roepen. Als kinderen ouder zijn kunnen we ze uitleggen dat dit heel raar is en dat je dit niet zegt, omdat het een geslachtsdeel is en aan jongere kinderen vertel je dat het een woord is wat gewoon niet leuk is om te horen.
- We noemen op Kinderopvang Zonnepret de geslachtsdelen van de kinderen: “piemel” en “vagina”. Andere termen die we kunnen gebruiken zijn bijvoorbeeld; “vrijen, zoenen, strelen”. We kiezen er op Kinderopvang Zonnepret voor om allemaal dezelfde termen voor bijvoorbeeld geslachtsdelen te gebruiken. Dit is voor kinderen duidelijk en zo weten ze waar het over gaat. Er kan dan geen verwarring over het onderwerp zijn.
- Doktertje spelen, of anderen spelvormen waarbij kinderen elkaar onderzoeken mogen op Kinderopvang Zonnepret alleen binnen bepaalde grenzen. Deze grenzen houden we goed in de gaten. We proberen het spel ook te begeleiden en de kinderen weerbaar te maken zodat ze hun eigen grenzen zelf kunnen aangeven. De kleding van de kinderen blijft aan tijdens spel.
- Grenzen zijn moeilijk vast te stellen. Dit omdat de grenzen van kinderen heel verschillend zijn, per leeftijd, maar ook per kind. We proberen toch een aantal voorbeelden te geven van grenzen die we in bepaalde situaties zullen handhaven:
 - Het bewust betasten van kinderen op billen, borsten en geslachtsdelen vinden wij niet goed. Dit punt speelt vooral bij oudere kinderen.
 - Met voorwerpen seksuele handelingen uitbeelden vinden wij respectloos. Een kind die bijvoorbeeld met een pen een aftrekbeweging nadoet, vinden wij niet kunnen.

- Spelletjes zoals „één, twee drie, vier, vijf, zes, zeven, wie zal ik een zoentje geven?“ mogen. Zoentjes geven mag niet als wij zien dat een kind gedwongen wordt om mee te doen. Wij nemen dan het kind in bescherming door te zeggen dat het niet goed is om te zoenen als je dat niet wil. Een kind moet „nee“ kunnen en mogen zeggen.
- Tongzoenen mag niet in de groep. Het hangt er van af hoe oud kinderen zijn en waar ze het doen. Midden in de groep vinden we niet acceptabel zeker niet als er ook jongere kinderen bij zijn.
- Wij stoppen (zelf bedachte) spelletjes met een seksuele lading omdat er op de BSO kinderen van diverse leeftijden in een groep zitten. Wij vinden dat we de kinderen moeten beschermen die nog jong zijn en kinderen die het moeilijk vinden hun grens aan te geven. De pedagogisch medewerkers bespreken met ouders als kinderen met deze spelletjes bezig zijn, zodat zij hier thuis ook over kunnen praten.
- Tijdens het spel waarbij kinderen elkaar onderzoeken mag er absoluut geen pijn of dwang in het spel voorkomen. De pedagogisch medewerkers grijpen dan onmiddellijk in. Elk kind heeft zijn eigen grenzen en dat moet ook gerespecteerd worden door iedereen.
- In kleinere ruimtes waar kinderen kunnen spelen en waar niet zoveel toezicht is, kijken de pedagogisch medewerkers regelmatig of kinderen zich gedragen binnen de grenzen van het protocol seksuele opvoeding. Wel vinden wij het belangrijk dat er ruimte moet zijn voor de kinderen. Ze moeten zich niet altijd op hun vingers gekeken voelen. Wij respecteren deze vrijheid maar houden de kinderen (onopgemerkt) toch goed in de gaten.
- Op Kinderopvang Zonnepret respecteren wij cultuurverschillen. Er is ruimte voor uitzonderingen binnen het protocol. Dit kunnen ouders aangeven in een gesprek met de pedagogisch medewerkers. De uitzonderingen moeten wel passen binnen het seksuele beleid.
- Pedagogisch medewerkers kunnen als vertrouwenspersoon dienen voor kinderen. Aan de hand van de ernst van wat het kind vertelt beslist een leidster of zij het vertelt aan de ouders of andere opvoeders van het kind. Pedagogisch medewerkers zullen niet beloven het nooit door te vertellen en proberen kinderen te stimuleren het zelf aan ouders te vertellen. Gaat het om kleine geheimen zoals vragen over zoenen en vrijen dan hoeft de leidster dit niet door te geven aan ouders. Komen dergelijke vragen vaak voor, dan kan een leidster wel een signaal afgeven dat het kind veel bezig is met het ontwikkelen en onderzoeken van seksualiteit.